

106) Udgiftspost 12. Iblandt de Oplysninger, som Ministeren har forelagt Udvalget angaaende Anlægget af den ny botaniske Have tror Udvalget at burde fremsætte følgende 4 Bilag:

I.

Beretning om Arbejderne i Ny botanisk Have i 1873.

„Da det er klart, at de ved sidste Finantslov bevilgede og i Udsigt stillede Midler langt fra vilde være tilstrækkelige til Fuldførelsen af den ny botaniske Have med samtlige derunder hørende Anlæg, ansaa Komiteen det for nødvendigt at indskrænke Arbejdsplanen for indevevende. Man saaledes, at man ved Siden af den nødvendige Færdiggjørelse af de Dele af Anlægget, som allerede vare i Værk og tilbøieligt langt fremskredne, kun foretog saadanne andre Arbejder, som ikke kunde udføres uden væsentlige Ulemper og Tab i økonomisk Henseende og som kunde fuldføres ved de bevilgede 130,000 Rdlr.

Komiteen maatte derved have for Øie, at det var af paatrængende Bigtighed, at selve Haven blev fuldført snarest muligt og afleveret til dens Bestyrelse, for at de for det botaniske Studium nødvendige Planter, som for en stor Del ere forsvundne af den gamle Have (efter at denne i den sidste Tid har maattet afgive store Strækninger til Gadeanlæg og Bebyggelse), kunne bringes tilveie ved Dyrkning i den ny Have. Men ogsaa i økonomisk Henseende var det af Bigtighed at fremskynde Afleveringen og Flytningen, da en Udsættelse deraf vilde medføre en betydelig Udgiftsforøgelse, dels til en dobbelt Bestyrelse med Personale og Driftsudgifter i 2 ufuldstændige Haver, dels til den i saa Fald uundgaaelige Bekostning til Reparationer af en Del af den gamle Haves brøstfaldige Huse, m. m.

For at den ny Have imidlertid skulde kunne tages i Brug, saasnart den med Værkhuuse m. v. bliver færdig til Aflevering i næste Foraar, maatte selvfølgelig Holigerne til Havens Funktionærer, nemlig: Gartneren, Medhjælperne, Fyrhøderen og Portneren samtidig være færdige til Afbenyttelse.

Da en nøiagtig Beregning viste, at de her omhandlede Arbejder kunde udføres for de bevilgede 130,000 Rdlr., indstillede Komiteen til Ministeriet, at denne Sum maatte anvendes til at fuldføre Arbejderne ved selve Haveanlægget med Værkhuuse og Tilbehør saavel som de 3 mindre Bygninger, hvori Havens Funktionærer maa bo, naar Haven tages i Drift, saaledes at Anlægget er færdigt til Brug i næste Foraar, og at Paabegyndelsen af de øvrige Arbejder — derunder Museumsbygningen — som ikke kunne udføres for de 130,000 Rdlr., udsættes til næste Finantsaar, hvilken Indstilling vandt Ministeriets Bifald.

I Overensstemmelse hermed ere følgende Arbejder udførte eller satte i Værk:

Beplantningen.

Samtlige Træer og Buske i Arboretet og i Laplantningerne ere — paa smaa Undtagelser nær — plantede i dette Foraar. Jorden i Arboretet er rensket ved Efteraarsgravning og Eugning. De udgaaede Træer — heldigvis ikke mange — ere erstattede ved ny Plantning i Efteraaret.

Jordarbejder.

De øvrige Plantekvarterer og Plænerne ere blevne omgravede og regulerede. Paa flere Steder har man maattet foretage betydelige Paafylbninger som Følge af den uregelmæssige Sænkning af Jorden i de dybe Opfyldbninger over Statsgravnen. Den opsamlede Muldjord og det af Graven optagne Mudder samt den værdifulde Bunte 200 Mav gamle Gjødning, som Magistraten gratis tilførte Haven, ere blevne fordelte over de Kvarterer, som trængte til Jordforbedring. Kvartererne til Lægeplanter og til danske Planter ere anlagte og færdige til Beplantning.

Stenhøie og Mosen.

Stenhøiene ere opsatte og tilbøieligt beplantede. Mosen er udgravet og reguleret, men Optagelsen og Tilførslen af Mosejord har været forhindret af den store Vandmængde i Moserne. Dog vil dette Arbejde forhaabentlig være tilendebragt inden Aarets Udgang.